

**ȘCOALA DOCTORALĂ ȘTIINȚE JURIDICE, POLITICE ȘI
SOCIOLOGICE DIN CADRUL CONSORTIULUI NAȚIONAL
ADMINISTRAT DE UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA**

Cu titlu de manuscris
C.Z.U: 347.961(478+498)(043.2)

SCHIN George Cristian

**REGIMUL JURIDIC AL ACTULUI NOTARIAL ÎN LEGISLAȚIA
REPUBLICII MOLDOVA ȘI ROMÂNIEI**

Specialitatea 553.01 – DREPT CIVIL

**REZUMATUL
tezei de doctor în drept**

Chișinău, 2021

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii doctorale Științe Juridice, Politice și Sociologice din cadrul Consorțiului Național administrat de Universitatea de Stat din Moldova.

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat:

MIHALACHE Iurie, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar – Președinte

FRUNZĂ Iurie, doctor în drept, conferențiar universitar – referent oficial

BĂIEȘU Aurel, doctor habilitat în drept, profesor universitar – referent oficial

PRISAC Alexandru, doctor în drept, conferențiar universitar – referent oficial

CHIRTOACĂ Leonid, doctor în drept, conferențiar universitar – membru

Susținerea va avea loc la data de **11 iunie 2021 la ora 13.00**, în ședința Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat din cadrul Școlii Doctorale de Științe Juridice, Politice și Sociologice din cadrul Consorțiului Național administrat de Universitatea de Stat din Moldova, sala 18, blocul A al campusului studentesc, str. Academiei 3/2, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Link-ul:

<https://us02web.zoom.us/j/88051658099?pwd=Nk1wandCWm9LczNxSDVzTC9XVDD4dz09>

Identificator: 880 5165 8099

Cod de acces: 456789

Teza de doctorat și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, la Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan”, la Biblioteca Universității de Stat din Moldova și pe pagina web a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (www.cnaa.md).

Rezumatul a fost expediat la 8 mai 2021.

Autor,

Schin George Cristian

Conducător științific,

Chirtoacă Leonid
doctor în drept,
conferențiar universitar

CUPRINS

REPERE CONCEPTUALE ALE TEZEI	4
CONȚINUTUL TEZEI	9
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	16
BIBLIOGRAFIE	22
LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI	25
ADNOTARE	27
ANNOTATION	28
АННОТАЦИЯ	29

REPERE CONCEPTUALE ALE TEZEI

Actualitatea problemei abordate. Regimul juridic al actului notarial în legislația Republicii Moldova și României este o temă relativ nouă, deosebit de actuală, complexă și extrem de tentantă pentru efectuarea unor cercetări științifice. Acest subiect se remarcă prin polemicile pe care le generează, dar și prin diversitatea soluțiilor practice care pot fi identificate.

Constituția Republicii Moldova [1], în art.1 alin.(3) stipulează expres că *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate*. Prevederi similare regăsim în art.1 alin.(3) din Constituția României [2]. Astfel, statele Republica Moldova și România garantează drepturile persoanei prin diverse instituții și organe, iar notariatul este una din instituțiile care contribuie la garantarea drepturilor persoanei, la fluidizarea circuitului economic și civil, și la formarea societății civile.

Informațiile statistice denotă faptul că în ultimii ani, actele și acțiunile notariale sunt tot mai numeroase iar cele mai frecvente se atribuie la: procedura succesorală notarială, redactarea înscrisurilor cu conținut juridic, legalizarea semnăturilor de pe document și certificarea unor fapte în cazurile prevăzute de lege. Totodată, numărul notarilor publici din Republica Moldova și România cunoaște o creștere constantă. Cu titlu de comparație, aducem exemplul că la data de 05 aprilie 2020, în Republica Moldova existau 312 de notari licențiați [3] și în România, cifra acestora era de 2652 [4].

Tematica consacrată actelor notariale a fost abordată relativ puțin în doctrina autohtonă de specialitate. Tratarea științifică a acestei teme constituie mereu o problemă de actualitate, cu interes teoretic și practic deosebit, în special datorită numeroaselor cazuri de aplicare a normelor juridice care o reglementează. Prin alegerea făcută de a investiga științific acest subiect controversat, cu referire la care în dreptul moldovenesc și în dreptul românesc nu există materiale bibliografice suficiente, vom contribui la formarea doctrinei juridice în acest domeniu de cercetare.

Instituția actului notarial își menține actualitatea datorită faptului că în activitatea practică apar numeroase situații dificile care necesită un răspuns. În scopul soluționării acestor chestiuni, vom efectua examinarea problematicii supuse cercetării dintr-o perspectivă științifico-practică, prin prisma legislației, literaturii juridice de specialitate și practicii judiciare.

Importanța temei de cercetare se explică prin tendințele sporite de legiferare a relațiilor sociale din sfera de reglementare a actelor notariale. Abordarea regimului actelor notariale din legislația Republicii Moldova și României manifestă o importanță

juridică de esență, deoarece în practica notarială deseori survin probleme privind alegerea corectă a normei ce urmează a fi aplicată la întocmirea actelor notariale.

Scopul tezei de doctorat constă în analiza aprofundată și complexă a regimului juridic al actului notarial, conform legislației, opiniilor doctrinare, practicii judiciare din Republica Moldova și România, axându-ne pe condițiile generale de valabilitate ale actului juridic civil, definirea și trăsăturile caracteristice ale actului notarial, forma autentică a actului notarial, delimitarea actului notarial de alte acte juridice conexe, structura și forța juridică a actului notarial, procedura actelor notariale și normele novatorii din acest domeniu.

Obiectivele cercetării. Realizarea scopului propus este posibilă cu ajutorul unor obiective, precum: formarea unui nucleu de idei și mecanisme de recomandare care să asigure o anumită omogenitate interpretativă și decizională în aplicarea normelor ce vizează regimul juridic al actelor notariale din legislația Republicii Moldova și României; caracterizarea izvoarelor juridice de reglementare și aspectelor mai importante ale evoluției legislației privind actele juridice notariale; studierea funcțiilor și condițiilor aferente formei autentice a actelor notariale; conturarea naturii juridice a actelor notariale; analiza temeiurilor de clasificare a actelor juridice notariale; caracterizarea principalelor categorii de acte notariale; cercetarea regimului juridic al actelor notariale electronice; studierea forței probante și forței executorii a actelor notariale; analiza regulilor generale de întocmire a actelor notariale; examinarea particularităților de întocmire a unor categorii de acte notariale; elaborarea concluziilor și formularea propunerilor de perfecționare a cadrului juridic privind reglementarea instituției actului notarial din Republica Moldova și România.

Ipoteza cercetării. În teza de doctorat au fost înaintate întrebări cu privire la premisele ce contribuie la formarea și consolidarea regimului juridic al actelor notariale. În contextul cercetării au fost studiate conceptual, structura, natura juridică, trăsăturile științifice și particularitățile actelor notariale din legislația Republicii Moldova și României. Acest lucru va permite teoreticienilor și practicienilor să elucideze individualizarea actelor notariale, rolul și valoarea aplicării acestora în circuitul civil, cu posibilități de modificare a legislației.

Sinteza metodologiei de cercetare și justificarea metodelor de cercetare alese. Suportul metodologic al cercetării științifice este cuprins de un ansamblu de teorii și concepte specifice domeniului de cercetare a dreptului privat, materializate ca finalitate în conținutul tezei de doctor prin intermediul metodelor de analiză: a) *logică* (deductivă, inductivă, de specificare etc.), constând în utilizarea legităților, categoriilor și raționamentelor logice cu referire la analiza opiniilor doctrinare susținute de diferiți autori și sintetizarea reglementărilor ce vizează regimul juridic al actului notarial în

legislația Republicii Moldova și României; b) *sistemică*, manifestată prin cercetarea normelor juridice ce reglementează actul notarial și care sunt încorporate în diferite acte normative; c) *istorică*, folosită pentru cercetarea modului în care s-a format legislația cu privire la actele notariale; d) *sintetică*, constând în exprimarea generalizatoare a particularităților de întocmire a actelor notariale în Republica Moldova și România, în vederea perfecționării legislațiilor în domeniu.

Suportul teoretico-științific al tezei pentru obținerea titlului de doctor este format din lucrările savanților specialiști în domeniul dreptului civil: francezii – *E.Leroy, S.Torricelli-Chrifi, D.Salas, G.Pillet, J.-L.Dalmasso, W.Belkecir*, belgienii – *J.-L.Van Boxstael, C.De Wulf, J.Bael și S.Devos*, englezii – *R.Mulgrew, D.Abels, K.Burns, R.Di-oso-Villa*, rușii – *T.Aleoșina, A.Greadov, D.Sidorenko, Z.K.Boraev, V.V.Viktoria, S.A.Rogaciov, A.N.Glibina, E.V.Fedorova* etc.

De o mare importanță sunt cercetările doctrinarilor din Republica Moldova – *V.Pistriuga, E.Mocanu, M.Șavga, A.Bloșenco, D.Bernevec, M.Amihalachioaie-Țurcan, E.Cojocari, Gh.Chibac, E.Constantinescu, M.Piatac, A.Cara-Rusnac, Iu.Bănărescu și V.Cebotari*, care au analizat aspecte importante ale instituției actului notarial, în timp ce *L.Chirtoacă, S.Baieș, A.Bloșenco, D.Cimil și A.Prisac*, au elaborat articole științifice pe domeniul de cercetare a instituției actului juridic civil.

În ceea ce privește gradul de investigare a problemei regimului juridic al actului notarial în perimetrul doctrinei din România, remarcăm, în mod special, scrierile autorilor *I.-F.Popa, A.A.Moise, I.Leș, R.Iosof, Gh.Dobrican, S.Neculaescu, A.Porof, E.-C.Verdeș, A.Fanu-Moca, O.Puie, D.Ciuncan, E.Toma (Cristudor), C.Macovei, M.Mircea, D.Negrilă și G.Popescu*.

Baza normativă a cercetării o constituie legislația din Republica Moldova, reprezentată de: Constituția R.M., Codul civil al R.M., Codul de Procedură Civilă al R.M. ș.a.; actele legislative cu caracter special, precum: Legea R.M. privind procedura notarială nr.246/2018 și Legea R.M. cu privire la organizarea activității notarilor nr.69/2016. De asemenea, au fost cercetate actele normative din România, în special Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 și Legea privind regimul juridic al activității electronice notariale nr.589/2004. În această ordine de idei s-a efectuat un studiu comparat între legislația din Republica Moldova și legislația României pe de o parte, și actele normative din Franța, Germania, Federația Rusă, Republica Belarus pe de altă parte.

Repererele practice ale tezei au la bază jurisprudența din Republica Moldova și România, iar în acest context au fost studiate acte juridice din arhiva notarială, precum și dosare examinate de către instanțele de judecată în perioada anilor 2010-2020.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute. Elementul novator constituie suportul oricărei cercetări științifice, fiind componentul indispensabil al prezentului demers științific. În literatura de specialitate din Republica Moldova și România, problematica regimului juridic al actelor notariale a fost puțin cercetată, astfel că teza de doctor constituie o acțiune de prospectare științifică a legislației în vigoare din acest domeniu.

Principalele rezultate prezentate spre susținere și care atestă caracterul novator al tezei sunt:

- s-a realizat o cercetare aprofundată a definițiilor legale și doctrinare, a principiilor aplicabile în materia actelor notariale;

- s-a efectuat o analiză comparativă a dispozițiilor din Legea R.M. nr.246/2018 privind procedura notarială, Legea R.M. nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, Codul civil al R.M., Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 din România, însoțită de concluzii și propuneri, în perspectiva perfecționării legislației și armonizării ei cu reglementările internaționale din domeniu;

- au fost examinate trăsăturile specifice ale actelor notariale;

- au fost analizate elementele de structură ale actelor notariale;

- au fost cercetate problemele care iau naștere în legătură cu întocmirea actelor notariale;

- în urma investigațiilor realizate, au fost evidențiate carențele existente în cadrul legal de reglementare a actelor notariale din legislația Republicii Moldova și României și, totodată, au fost formulate recomandări *de lege ferenda* în scopul punerii legislației ambelor state în acord cu exigențele legislației internaționale.

Identificarea problemelor de cercetare. Făcând un bilanț asupra actelor normative ce reglementează relațiile sociale cuprinse în tematica supusă cercetării, am stabilit că prevederile lor sunt diverse, adică rolul protector al acestora variază de la stat la stat. Atât în Republica Moldova, cât și în România, instituția actului notarial are un cadru normativ de reglementare care este într-o permanentă perfecționare.

Analizând publicațiile științifice care se referă la actele notariale, am constatat că unele subiecte din cadrul prezentei lucrări, precum: structura actului notarial, forța probantă și forța executorie a actelor notariale, particularitățile de întocmirea a unor categorii de acte notariale, până în prezent au fost abordate tangențial în doctrina juridică din Republica Moldova și România. Insuficiența literaturii de specialitate pe acest domeniu de cercetare se simte în plan teoretic și în plan practic. Drept consecință, sunt frecvente situațiile în care instanțele judecătorești soluționează eronat unele aspecte ale contestării actelor și acțiunilor notariale.

Problema științifică importantă soluționată. Rezultatele științifice obținute în prezenta lucrare au făcut posibilă soluționarea unei probleme științifice importante, care contribuie la dezvoltarea considerabilă a teoriei actului juridic civil și a regimului juridic al

actului notarial prin prisma legislației RM și României, având ca rezultat conturarea naturii juridice a actelor notariale, clasificarea, forța probantă și executorie a actelor notariale, precum și *elucidarea* unor dificultăți de aplicare a legislației în materie, *fapt care a avut ca efect formularea* unei fundamentări științifice a instituției actului notarial, precum și *formularea* propunerilor *de lege ferenda*, în vederea *perfecționării* cadrului normativ și *aplicării* corecte a legislației în ambele state.

Semnificația teoretică a cercetării. Teza de doctor în drept este o investigație monografică cu caracter teoretic și aplicativ în ale cărei pagini a fost efectuată examinarea complexă a regimului juridic al actului notarial conform legislației din Republica Moldova și România. Totodată, luând în considerație că lucrarea este elaborată la specialitatea 553.01 – drept civil, instituția actului notarial a fost analizată din perspectiva normelor de drept privat.

Valoarea aplicativă a lucrării. Pe lângă dimensiunea teoretico-științifică a problematicii din sfera de reglementare a actelor notariale, subiecții acestor raporturi juridice se confruntă cu dificultăți majore legate de aplicarea cadrului normativ în vigoare. Astfel, soluțiile cu valoare aplicativă propuse în conținutul tezei de doctor vizează perfecționarea legislației naționale.

Concluziile și propunerile formulate în teza de doctor au fost aplicate de către doctorand în activitatea de notar public, precum și în activitatea științifico-didactică de conferențiar universitar la Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice a Universității „Dunărea de Jos” (Galați, România).

Aprobarea și implementarea rezultatelor cercetării. Rezultatele cercetării științifice, concluziile și recomandările avansate pe parcursul realizării studiului și-au găsit reflectare în propunerile *de lege ferenda* înaintate ministerelor de resort cu privire la modificarea dispozițiilor din Legea R.M. privind procedura notarială nr.246/2018. Un volum considerabil al conținutului tezei pentru obținerea titlului de doctor și-a găsit reflectare în articolele științifice publicate în reviste științifice de profil din Republica Moldova și România, în limbile română și engleză, unele dintre aceste reviste fiind indexate în baze de date internaționale (Scopus, HeinOnline, EBSCO Host, CEEOL, Science Direct). Diverse aspecte ale cercetării, însoțite de concluzii și propuneri de ordin practic, au fost prezentate și discutate în cadrul conferințelor științifico-practică internaționale desfășurate în Republica Moldova și în România.

Alte aspecte importante ale tezei au fost reflectate în 7 publicații științifice: 3 articole publicate în revistele științifice de specialitate din România, 1 articol publicat în reviste din Registrul Național al revistelor de profil și 3 comunicări prezentate la foruri științifice internaționale.

Sumarul compartimentelor tezei

Lucrarea este constituită din adnotare în limba română, engleză, și rusă, introducere, patru capitole divizate în subcapitole, concluzii generale și recomandări, referințe bibliografice din 297 titluri, 1 anexă, declarația privind asumarea răspunderii, CV-ul autorului.

CONȚINUTUL TEZEI

Introducerea tezei reprezintă fundamentarea și justificarea temei alese pentru cercetare, cuprinzând actualitatea și importanța temei de cercetare, scopul și obiectivele cercetării, ipoteza de cercetare, noutatea științifică și rezultatele obținute, sinteza metodologiei de cercetare, importanța teoretică, valoarea aplicativă, aprobarea rezultatelor cercetării și sumarul compartimentelor tezei.

În primul capitol, denumit „*Analiza situației științifice în domeniul de cercetare a instituției actului notarial*”, sunt expuse opiniile cercetătorilor ce au analizat problematica actului notarial. În acest compartiment sunt evidențiate problemele științifice și propuse modalități de soluționare a acestora. Au fost redată aspectele metodologice ale cercetării având ca punct de pornire definiția doctrinară și legală a noțiunilor act juridic, act notarial, înscris și act autentic. S-a efectuat o sinteză a materialelor științifice referitoare la actul notarial publicate în Republica Moldova, precum și cercetarea lucrărilor științifice în materie publicate în România, dar și în alte state. A fost formulată problema de cercetare și direcțiile de soluționare a acesteia.

În Secțiunea *1.1. Sinteza materialelor științifice referitoare la actul notarial publicate în Republica Moldova* s-a menționat că în Republica Moldova există relativ puține izvoare științifice care să fie dedicate actelor notariale. Un motiv ar fi că în perioada U.R.S.S., dar și după proclamarea independenței Republicii Moldova, nu a existat o legislație adecvată.

Autoarea E.Mocanu, în studiul intitulat *Comentariul la Legea cu privire la notariat nr.1153-XV din 11.04.1997* [7], a efectuat o sistematizare a actelor normative din sfera de reglementare a activității notariale, a interpretat dispozițiile Legii cu privire la notariat prin prisma legislației moldovenești în vigoare la data publicării Comentariului (1998).

Modalitatea de întocmirea a actelor notariale a fost analizată de M.Șavga în articolul științific *Reguli generale de îndeplinire a actelor notariale* [8]. Autoarea a oferit o definiție proprie sintagmei act notarial, cu descrierea principalelor trăsături caracteristice ale noțiunii. Atenție sporită a fost acordată girului de autentificare. Au fost supuse investigației științifice cazurile în care notarul public este obligat să refuze îndeplinirea actului notarial.

O cercetare amplă a regimului actelor notariale a fost realizată de V.Pistriuga. În articolul științific *Forma notarială a actului juridic. Actul notarial. Girul de autentificare* [9], cercetătorul a reliefat diversitatea semnificațiilor pe care expresia „act notarial” le are în legislația moldovenească, stabilind că acest fapt contravine regulilor privind tehnica legislativă. Corelația dintre procedura notarială și nulitatea actelor juridice civile a fost analizată de V.Pistriuga în materialul intitulat *Procedura notarială împotriva nulității relative a actelor juridice civile* [10]. Autorul a reliefat lacunele din legislația moldovenească privitor la forma actelor notariale și a înaintat recomandări de modificare a legislației civile.

Continuarea investigațiilor științifice asupra procedurii de întocmire a actelor notariale a fost realizată de D.Bernevec, în articolul cu denumirea *Actul notarial în formă electronic* [11]. Autoarea a efectuat o analiză comparativă a regimului juridic al actelor notariale electronice conform legislației din Republica Moldova și România.

În contextul abordării literaturii științifice de specialitate din Republica Moldova, necesită a fi menționată teza de doctorat cu denumirea *Organizarea instituției notariatului în sistemul de drept din Republica Moldova și perspectivele ei de dezvoltare* [12], susținută de A.Cara-Rusnac. Într-un alt articol științific – *Apărarea drepturilor și intereselor cetățenilor în interiorul și în afara hotarelor teritoriului țării de către alte persoane abilitate de lege de a întocmi acte notariale* [13], A.Cara-Rusnac și P.Tabără au efectuat o cercetare științifică privind persoanele împuternicite prin lege cu drept de întocmire a actelor notariale – registratorii de stat, angajații oficiilor consulare și a misiunilor diplomatice.

Interes pentru domeniul de cercetare a regimului juridic al actelor notariale prezintă diverse culegeri de acte notariale, precum și îndrumările privind regulile de întocmire a actelor notariale, editate la diferite etape de evoluție a legislației naționale: *Îndrumătorul cetățeanului: cuprinzător de formulare a tot soiul de petețiuni, acte de notariat, procese-verbale și somațiuni* [14]; *Instrucție cu privire la modul de îndeplinire a actelor notariale de către birourile notariale de Stat din R.S.S.M.*, aprobată prin Ordinul Ministerului Justiției al R.S.S.M. din 24.04.1975 [15], *Instrucție cu privire la modul de îndeplinire actelor notariale de către comitetele executive ale Sovietelor orașenești, sătești, de orașel de deputați ai oamenilor muncii din R.S.S.M.*, aprobată prin Ordinul Ministerului Justiției al R.S.S.M. nr.27 din 05.09.1975 [16]; *Formele registrelor pentru înregistrarea actelor notariale, certificatelor notariale și inscripțiilor de autentificare pe convențiile și pe documentele care se legalizează* [17], editate de Uniunea Notarilor din R.S.S.M.

Secțiunea **1.2. Cercetarea lucrărilor științifice în materie publicate în România și în alte state** cuprinde analiza celor mai relevante publicații științifice la tema actului

notarial din România, Franța, Germania, Belgia, Federația Rusă, Republica Belarus. S-a menționat că un rol important în cercetarea corelației dintre procedurile civilă și notarială a adus profesorul universitar I.Leș. Autorul a reliefat că vocația dreptului procesual civil de a constitui un drept comun în materie procedurală este de necontestat, iar în materie notarială interferențele frecvente dintre procedura necontencioasă și cea judiciară reprezintă temeiul unei atare interdependențe.

Aplicarea normelor legislației penale în raporturile de drept notarial a fost cercetată de același autor, Gh.Dobrican, în articolul științific intitulat *Calificarea penală greșită a unor fapte imputate notarilor publici* [19]. Cercetătorul a conchis că răspunderea penală a notarilor publici din România este o răspundere personală și notarii nu vor putea fi trași la răspundere penală pentru declarațiile date de părți, dacă se va constata că aceste declarații sunt false, inexacte și incomplete.

Problematika erorilor din actele notariale a fost cercetată de O.Rădulescu în articolul științific intitulat *Aspecte ale falsului intelectual în actele notariale* [20]. Autorul ajunge la concluzia că notarul poate fi indus în eroare cu privire, în special, la identitatea părților. A fost adus exemplul că în practica notarială, pot fi întâlnite situații în care unele persoane, făcând abuz de încrederea adevăratului proprietar ori chiar fără știința acestuia, vin în fața notarului și solicită autentificarea unor acte notariale, prezentându-se sub o identitate falsă.

O contribuție importantă în plan științific pentru domeniul de cercetare al actelor notariale aduc C.-N.Bărbieru și C.Macovei în lucrarea *Activitatea notarială. De la teorie la practică* [21]. Autorii au abordat regimul actelor notariale într-o manieră exhaustivă, fără a acorda mai multă importanță unui act notarial sau unei proceduri aparte. Prezintă interes că în conținutul lucrării a fost analizată atât legislația după care se ghidează notarii publici, cât și rezultatele muncii lor, adică exemple de acte notariale, de activități, de sarcini și de obligații notariale.

Secțiunea **1.3. Reflecții normative privind instituția actului notarial în Republica Moldova și România** tratează problematica izvoarelor legislației notariale. Actul normativ de bază ce reglementează activitatea notarială în Republica Moldova este Legea privind procedura notarială nr.246/2018 [36]. Până la adoptarea acestei legi, pe teritoriul Republicii Moldova s-au aplicat dispozițiile Legii cu privire la notariat nr.1453/2002 [37] (abrogată). Din punct de vedere structural, Legea R.M. nr.1453/2002 era alcătuită din 12 capitole, consacrate cu preponderență domeniului de reglementare a actelor notariale.

Al doilea act normativ în ierarhia izvoarelor juridice de reglementare a instituției actului notarial din Republica Moldova este Legea cu privire la organizarea activității notarilor nr.69/2016 [38]. Legea asigură cadrul normativ de reglementare a activității notarilor,

stabilește statutul notarului și al notarului stagiar, modalitățile de organizare și autoadministrare a notarilor, precum și modalitățile de control al activității acestora. Totodată, în art.1 din Legea R.M. nr.69/2016 este menționat că procedura de îndeplinire a actelor notariale și metodologia de calcul al plăților notariale sunt reglementate prin legi separate.

Relevantă în reglementarea actelor juridice notariale din Republica Moldova manifestă Codul civil [39], în care sunt inserate numeroase dispoziții ce indică asupra respectării formei autentice de întocmire a actelor notariale, precum și Codul de Procedură Civilă[40], care include norme juridice cu caracter procesual aplicabile la soluționarea unor procese civile pornite în rezultatul contestării actelor notariale.

În România, activitatea notarială este reglementată în principal prin două acte legislative: Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 [41] și Legea privind regimul juridic al activității electronice notariale nr.589/2004 [42]. O semnificație aparte în stabilirea regimului juridic al actelor notariale din România are Codul civil [43], în care există prevederi ce indică asupra respectării formei autentice de întocmire a actelor notariale, dar și Codul de Procedură Civilă [44], care oferă soluții de procedură în litigiile cu privire la contestarea actelor juridice întocmite de notarii publici. Actele notariale în formă electronică sunt reglementate prin Legea nr.589/2004 cu privire la regimul juridic al activității electronice notariale.

Capitolul II, intitulat „**Actul notarial: noțiune, trăsături caracteristice, studiu de drept comparat**” este alcătuit din două paragrafe consacrate formei autentice notariale și trăsăturilor caracteristice ale actului notarial. În acest context, au fost cercetate diverse aspecte ale actului notarial, precum: noțiunea și funcțiile formei autentice notariale, condițiile formei autentice notariale, delimitarea actului notarial față de alte acte conexe, contuarea naturii juridice a actelor notariale.

În paragraful **2.1. Generalități cu privire la condițiile de valabilitate ale actului juridic** este menționat că pentru a fi valabil, orice act juridic trebuie să îndeplinească o serie de condiții de fond și de formă.

În Codul civil al R.M., cerințele de valabilitate ale actului juridic sunt prevăzute într-un compartiment separat, denumit „Condițiile de valabilitate ale actului juridic” (Titlul III, Capitolul II, articolele 312-326). În urma examinării textului de lege, deducem că legiuitorul din Republica Moldova a reglementat condițiile de valabilitate pentru actele juridice fără a respecta ordinea expunerii acestora. De exemplu, în Titlul III, Capitolul II „Condițiile de valabilitate ale actului juridic” din Codul civil al R.M. există reglementări privind consimțământul, obiectul și forma actului juridic, dar lipsesc dispoziții normative cu privire la capacitatea părților de a încheia actul juridic. Capacitatea civilă a părților de încheia acte juridice este inserată într-un capitol distinct din Codul civil al R.M. – Capitolul I „Persoana fizică”, Titlul II „Persoanele”, articolele 24-33. *Conchidem că în Codul civil al R.M.*

legislatorul trebuia mai întâi să specifice care sunt condițiile de valabilitate ale actului juridic, apoi să porceadă la reglementarea detaliată a acestora.

Spre deosebire de legislația civilă din Republica Moldova, Codul civil român, în art.1179, enumeră condițiile de validitate ale contractului, atât pe cele de fond – capacitatea, consimțământul, obiectul și cauza, cât și pe cele de formă. Interes manifestă faptul că norma de la art.102 din Legea nr.71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr.287/2009 privind Codul civil al României stabilește o regulă tranzitorie că, în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea contractelor, vor fi aplicate normele în vigoare la data la care contractul a fost încheiat. Acest articol din actualul Cod civil român a fost preluat aproape integral din art.948 al Codului civil vechi (1864) (abrogat).

În Secțiunea **2.2. Definirea și particularitățile actului notarial** sunt analizate noțiunile „act juridic civil” și „act notarial”, prin raportare la definițiile care s-au conturat în doctrina de specialitate. În mod special, ne-am oprit la delimitarea termenului de „act notarial” în raport cu noțiunile „act juridic”, „act autentic” și „fapt juridic”, după care am analizat natura juridică și particularitățile actului notarial.

În Secțiunea **2.3. Conturarea naturii juridice privind actele notariale** am indicat că prezența actului notarial în cadrul realităților juridice formează la participanții raporturilor de drept convingerea că faptele juridice confirmate prin act sunt veridice. În vederea conturării naturii juridice privind actele notariale, am găsit de cuviință a menționa că în reglementările actuale din Republica Moldova și România, biroul notarial se înfățișează ca o instituție de drept privat.

Capitolul III, denumit „Structura actului notarial și forța juridică a acestuia în acord cu legislația Republicii Moldova și României”, reprezintă compartimentul central al tezei.

În Secțiunea **3.1. Cercetarea elementelor de structură ale actului notarial** au fost analizate elementele de structură ale actului notarial. S-a menționat că între forma și conținutul actului notarial există o relație de interdependență: structura nu poate fi concepută în afara sistemului, iar sistemul este fundamentată pe elemente de structură. În termeni legali, elementele de structură ale unui act notarial poartă denumirea de *gir notarial*. Fiecare tip de act notarial se întocmește conform unui model de gir notarial. Modelele girurilor notariale se elaborează și se aprobă de Ministerul Justiției al R.M., după consultarea Camerei Notariale.

În Secțiunea **3.2. Regimul juridic al actelor notariale electronice** este reliefat că domeniul actelor juridice electronice pare să ia amploare cu fiecare zi ce trece datorită mijloacelor de comunicare electronică care se aplică tot mai frecvent în activitate notarială. Tehnologiile informaționale reprezintă un mediu nou pentru actele notariale din

Republica Moldova. A fost evidențiat faptul că un rol important în asigurarea implementării contractelor electronice revine Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”. Această instituție asigură digitizarea circulației documentelor și implementarea mecanismului de utilizare a semnăturii digitale, inclusiv în activitatea notarială din Republica Moldova.

În România se aplică Legea privind regimul juridic al activității electronice notariale nr.589/2004. Deși legea nominalizată este în vigoare din anul 2005, până în prezent sunt puțini notari publici care să fi solicitat autorizație pentru efectuarea de acte notariale în formă electronică. Problema ar consta în mecanismul imperfect de identificare a consimțământului beneficiarului la momentul autentificării actului juridic.

În Secțiunea 3.3. *Forța probantă și executorie a actelor notariale* s-a indicat că datorită numărului sporit al actelor juridice întocmite în formă notarială, cercetarea puterii probante a actelor notariale manifestă un interes crescând.

În rezultatul cercetării comparative a legislației din Republica Moldova și România privitor la formula executorie din contractele de ipotecă, am constatat prezența unor diferențe de abordare. Astfel, în România, ca și în Republica Moldova, executarea silită se face în baza unui titlu executoriu și numai dacă creanța este certă (rezultă din titlu executoriu), lichidă (obiectul ei este determinat) și exigibilă (este ajunsă la scadență). Deosebire esențială este că în legislația română, înscrisul autentificat de notarul public, dacă îndeplinește cerințele legale, constituie titlu executoriu, fără a mai fi necesară învestirea cu formulă executorie.

Capitolul IV, cu titlul „Procedura actelor notariale și normele novatorii în acest domeniu prin prisma dreptului comparat”, reclamă un interes științific deosebit. Pentru a înțelege modul de aplicare a materiei actelor notariale, în Secțiunea 4.1. *Analiza regulilor generale de întocmire a actelor notariale* au fost cercetate regulile privind elaborarea actelor notariale. Întocmirea actelor notariale se face cu respectarea unor reguli stipulate în Capitolul II al Legii R.M. nr.246/2018, precum: stabilirea identității participanților la procedura de întocmire a actului notarial (art.12), stabilirea capacității de exercițiu și a discernământului (art.13), verificarea capacității juridice a persoanei juridice (art.14), respectarea cerințelor cu privire la locul și termenul de îndeplinire a actelor notariale (articolele 6-7), cerințe de redactare, semnare și înregistrare a actelor notariale (articolele 15-29). În România, redactarea înscrisurilor cu conținut juridic este prevăzută în articolele 12 alin.(1) lit.(a) și 79 alin.(1) din Legea nr.36/1995.

În Secțiunea 4.2. *Particularități de întocmire a unor categorii de acte notariale* se trece la o abordare amplă privind regulile comune de îndeplinire a actelor notariale, apoi sunt reliefate particularitățile de întocmire a unor categorii de acte notariale. Un rol deosebit revine polemicilor din teoria și practica dreptului notarial cu privire la

contestarea actelor și acțiunilor notariale, motiv din care, acestui subiect a fost consacrat în finalul lucrării un paragraf separat. A fost evidențiat faptul că în România, art.12 al Legii notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 conține un număr mai redus de acte și acțiuni notariale decât cele prevăzute în Legea R.M. nr.246/2018. Pe de altă parte, unele acte procedurale stipulate în Legea nr.36/1995 din România nu sunt menționate în legislația din Republica Moldova. De exemplu, „activitățile fiduciare” la care se referă art.12 lit.(f) al Legii nr.36/1995 denotă faptul că notarii publici români, alături de instituțiile financiare și de avocați, pot avea calitatea de fiduciari. Notarii publici din Republica Moldova nu au asemenea competențe.

În Secțiunea **4.3. Persoane abilitate de lege cu dreptul de întocmire a actelor notariale** s-a menționat că în România, notarul public are competențe mai extinse decât în Republica Moldova. Analizând dispozițiile art.12 din Legea nr.36/1995, putem constata că în România sunt atribuite în competența notarului public: actele de protest al biletelor la ordin și al cecurilor, activitățile fiduciare, numirea custodelui sau a curatorului special, înregistrarea și păstrarea amprentelor dispozitivelor speciale de marcat, certificarea etapelor procedurale ale licitațiilor și/sau ale rezultatelor acestora, procedura divorțului, lichidarea pasivului succesoral cu acordul tuturor moștenitorilor. Aceste acte notariale nu le găsim reglementate în legislația din Republica Moldova. O atribuție exclusivă a notarului public din România este că acesta poate să desfășoare, în condițiile legii, activități de agent al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare.

În Secțiunea **4.4. Examinarea judiciară a cauzelor cu privire la contestarea actelor notariale** este indicat că în jurisprudența din Republica Moldova și România, sunt frecvente cauzele de contencios administrativ în care notarii dețin calitatea de pârât. De regulă, obiectul acțiunii în justiție are formulări multiple, precum: recunoașterea ca fiind ilegală decizia notarului privind refuzul deschiderii procedurii succesoriale, obligarea notarului în eliberarea certificatului de moștenitor legal asupra patrimoniului succesoral al defunctului, constatarea faptului acceptării succesiunii, anularea certificatului de moștenitor testamentar etc. Spre deosebire de legislația din Republica Moldova, în Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 legiuitorul român a prevăzut o reglementare mai restrânsă a motivelor pentru care notarul public este în drept să refuze întocmirea actului notarial.

Paragrafele 1.4; 2.5, 3.4 și 4.5 cuprind concluziile la care a ajuns autorul în urma cercetării realizate în cadrul capitolului 1, capitolului 2, capitolului 3 și, respectiv, capitolului 4 al tezei.

Lucrarea finalizează cu expunerea concluziilor și propunerilor de modificare a legislației.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Cercetările realizate în prezentul demers științific au scos în evidență actualitatea și importanța temei cercetate.

Problema științifică importantă soluționată în lucrare. Rezultatele științifice obținute în prezenta lucrare au făcut posibilă soluționarea unei probleme științifice importante, care contribuie la dezvoltarea considerabilă a teoriei actului juridic civil și a regimului juridic al actului notarial prin prisma legislației RM și României, având ca rezultat conturarea naturii juridice a actelor notariale, clasificarea, forța probantă și executorie a actelor notariale, precum și *elucidarea* unor dificultăți de aplicare a legislației în materie, *fapt care a avut ca efect formularea* unei fundamentări științifice a instituției actului notarial, precum și *formularea* propunerilor *de lege ferenda*, în vederea *perfecționării* cadrului normativ și *aplicării* corecte a legislației în ambele state.

Cercetările realizate ne permit să formulăm un șir de **concluzii teoretico-științifice** în domeniul de cercetare a regimului juridic al actelor notariale conform legislației din Republica Moldova și România, pe care le expunem într-o formulă de sinteză.

1. Principalul act normativ care reglementează activitatea notarială din Republica Moldova este Legea privind procedura notarială nr.246/2018. Până la adoptarea acestei legi, pe teritoriul Republicii Moldova s-au aplicat dispozițiile Legii nr.1453/2002 cu privire la notariat (abrogată). Al doilea act în ierarhia izvoarelor de reglementare a instituției actelor notariale din Republica Moldova este Legea nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor. Relevanță în reglementarea instituției actelor notariale prezintă Codul civil al R.M., în care există numeroase dispoziții care indică asupra respectării formei autentice de întocmire a actelor notariale, precum și Codul de Procedură Civilă al R.M., cu norme care se aplică la examinarea cauzelor privind contestarea actelor notariale.

În România, principalul act normativ în domeniul de reglementare a actelor notariale este Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995. Astfel, spre deosebire de legislația din Republica Moldova, care reglementează instituția activității notariale prin două acte legislative, Legea cu privire la notariat nr.1453/2002 și Legea cu privire la organizarea activității notarilor nr.69/2016, în România există o singură lege în acest sens.

2. În urma cercetării comparative a legislației din Republica Moldova și România, deducem că Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 din România, în art.12, conține un număr mai redus de acte și acțiuni notariale decât cele prevăzute de Legea R.M. nr.246/2018 cu privire la procedura notarială în art.11 alin.(1), iar pe de altă parte, unele acte și acțiuni notariale stipulate în legislația română nu au fost stipulate în legislația moldovenească.

3. Cercetarea regimului juridic al actelor notariale în legislația Republicii Moldova și a României manifestă o importanță juridică de esență, deoarece în practica notarială survin diverse întrebări privind alegerea normei care urmează a fi aplicată la întocmirea actului notarial. Întrucât legislația care se aplică la efectuarea activității notariale este compusă dintr-o multitudine de acte normative, suntem de opinie că aceste izvoare de drept pot fi clasificate în două categorii: izvoare care se referă la organizarea activității notariale și izvoare care se atribuie la procedura notarială.

4. Actele juridice emise de notarii publici poartă caracter mixt, întrucât pot fi incluse atât în categoria vastă a actelor administrative, cât și în categoria actelor de drept privat. Notarul nu se poate bucura de o libertate absolută în exercitarea profesiei, iar în consecință, actele notariale ale acestuia nu pot avea o natură juridică pur privată, fiindcă sunt influențate și condiționate de amprenta autorității publice.

5. Spre deosebire de legislația civilă din Republica Moldova, în care se operează cu termenul *act autentic*, în România este frecvent utilizată sintagma *înscriș autentic*. Legiuitorul român a stabilit două categorii de înscrișuri – autentic și sub semnătură privată. Putem concluziona că în România, se consideră autentic orice înscriș emis de către o autoritate publică și căruia legea îi conferă acest caracter. Înscrișul autentic beneficiază de o prezumție de validitate, care îl scutește pe cel care îl folosește de orice altă dovadă, nu numai cu privire la cuprinsul său, dar și referitor la persoanele care l-au întocmit.

6. În urma cercetării terminologiei utilizate de legiuitor în legislația notarială din România, concluzia pe care o desprindem consistă în necesitatea înlocuirii sintagmei „notar public” cu aceea de „notar”. Termenul „notar public” este specific sistemului de drept de tip anglo-american (commonwealth) și nu sistemului de drept de tip latin, sistem din care face parte și notariatul românesc. Un alt argument în favoarea înlocuirii expresiei „notar public” cu aceea de „notar” este că profesia de notar presupune, în esența ei, desfășurarea unei activități publice, astfel încât expresia „notar public” devine tautologică.

7. Prin Legea nr.246/2018 privind procedura notarială, legiuitorul din Republica Moldova a exclus cu desăvârșire competențele notariale pe care le aveau autoritățile publice locale. Cu titlu de comparație, subliniem că legislația notarială care s-a aplicat în Republica Moldova până în anul 2018, anumite competențe cu privire la întocmirea actelor notariale aveau persoanele cu funcție de răspundere abilitate ale autorităților administrației publice locale. Spre deosebire de legislația moldovenească, administrația publică locală din România este înzestrată cu atribuții notariale.

8. În legislația ambelor state nu se înțelege pe deplin care este diferența între procedura legalizării și procedura autentificării. Teoretic, legalizarea semnăturii ar trebui

să fie ceea ce în alte state este cunoscut drept *certification of signatures* și prin care obțin caracter autentic semnăturile părților, nu și conținutul înscrisului. Autoritatea care certifică (legalizează) semnătura nu își asumă vreo responsabilitate pentru corectitudinea legală a înscrisului, ci doar certifică autenticitatea semnăturilor.

9. În activitatea practică, există situații frecvente în care părțile încheie contract într-o anumită formă (de regulă, forma autentică), deși legea nu o cere. În România, aceasta se întâmplă în materie de societăți comerciale, unde până recent actul constitutiv putea fi semnat în fața notarului public, deși legea nu îi obliga pe semnatori să încheie actul în asemenea condiții. Concluzia este că încheierea actului juridic într-o formă oarecare, în condițiile în care legea nu cere această formalitate, nu oferă actului juridic o forță juridică mai mare.

10. În România, normele juridice cu privire la procedura de mediere notarială sunt mai bine elaborate, iar în Republica Moldova lipsește mecanismul legal care să acorde notarilor pârghiile necesare pentru autentificarea acordurilor de mediere. Singura dispoziție legală în acest sens este prevăzută de art.35 al Legii R.M. nr.246/2018 și se referă la autentificarea tranzacțiilor rezultate dintr-o mediere, în care rolul de mediator îl are o altă persoană decât notarul public.

11. În urma analizei normelor din Codul civil al R.M., conchidem că nerespectarea formei autentice duce, în conformitate cu art.324 alin.(1) din Codul civil, la nulitatea actului juridic în toate cazurile, pe când nerespectarea formei scrise la încheierea actului juridic nu întotdeauna are ca efect nulitatea acestuia. Cu titlu de comparație, aducem exemplu că în art.1.258 din Codul civil român își găsește consacrare o regulă, pe care nu o întâlnim în legea civilă din Republica Moldova, potrivit căreia în cazul anulării contractului încheiat în formă autentică pentru o cauză de nulitate a cărei existență rezultă din însuși textul contractului, partea prejudiciată poate cere obligarea notarului public la repararea prejudiciilor suferite, în condițiile răspunderii civile delictuale.

12. Autentificarea notarială a actelor juridice electronice nu este posibilă în Republica Moldova. Imposibilitatea utilizării procedurii notariale electronice de autentificare are ca temei următoarele motive: *în primul rând*, fiind la distanță, notarul public nu poate să verifice capacitatea de exercițiu a solicitantului; *în al doilea rând*, există dificultăți legate de sistemele de programare și criptare a informației; *în al treilea rând*, lipsesc garanțiile de securitate și de confidențialitate a informației stocată de notar pe suport electronic; *în al patrulea rând*, lipsa de corelare la nivel normativ între normele procedurii notariale clasice cu regulile de utilizare a semnăturii electronice. Totodată, am constatat că în România există puțini notari care au solicitat autorizarea pentru efectuarea de acte notariale electronice, iar problema ar consta în mecanismul imperfect de identificare a consimțământului la autentificarea actului juridic.

13. În rezultatul cercetării legislației din Republica Moldova și România privitor la formula executorie, am constatat prezența unor diferențe de abordare. Astfel, în România, ca și în Republica Moldova, executarea silită se face în baza unui titlu executoriu și numai dacă creanța este certă (rezultă din titlu executoriu), lichidă (obiectul ei este determinat) și exigibilă (este ajunsă la scadență). Deosebirea este că în România, la învestirea actelor notariale cu formulă executorie se recurge rar, deoarece înscrisurile autentificate de notarul public constituie titluri executorii, fără a fi necesară învestirea lor cu formulă executorie.

O altă deosebire la nivel de reglementare este că în România executarea silită a obligației poate fi pornită în baza cererii de încuviințare a executării silite adresată instanței de judecată, ceea ce nu găsim în legislația moldovenească. În Republica Moldova, actul învestit cu formulă executorie se impune organelor de executare ca un act final care, prin el însuși, antrenează forța de constrângere a statului și se execută asemenea unei hotărâri judecătorești. Creditorul se poate adresa direct executorului judecătoresc pentru pornirea executării silite în privința bunurilor debitorului.

14. În ambele state, litigiile generate de refuzul notarului de a îndeplini actul sau acțiunea notarială, de a autentifica acte, de a primi cereri, precum și alte acțiuni ale notarului pot fi contestate în instanța de contencios administrativ, iar restul litigiilor în care notarul are calitatea de pârât, reclamant, intervenient sau martor, vor fi soluționate în instanțele judecătorești de drept comun.

În baza rezultatelor cercetării și în scopul dezvoltării instituției actului notarial, formulăm următoarele recomandări:

1. Efectuarea de modificări în denumirea secțiunii de la articolul 153 al Legii notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 prin substituirea expresiei „E. Efectuarea și legalizarea traducerilor” cu sintagma „E. Certificarea traducerilor”.

2. Modificarea articolului 138 alineat (1) al Legii notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 cu expunerea acestuia în felul următor: (1) *Procedura divorțului prin acordul soților ține de competența notarului public sau, după caz, de competența instanței de judecată, în condițiile legii.*

3. Modificarea articolului 63 alineat (2) din Legea R.M. cu privire la organizarea activității notarilor nr.69/2016, cu expunerea acestuia în următoarea redacție: „*Persoanele, în privința cărora s-a îndeplinit actul notarial sau cărora a fost refuzat în îndeplinirea lui, care consideră că acțiunile respective sunt ilegale, au dreptul să le conteste în instanța de contencios administrativ la locul îndeplinirii actului notarial sau refuzului de a-l îndeplini*”.

4. Modificarea articolului 12 alineat (4) al Legii R.M. nr.246/2018 privind procedura notarială prin expunerea lui în următoarea formulă: „*Elemente obligatorii de identificare a persoanelor indicate în actul sau acțiunea notarială sunt: (...)*”.

5. Completarea articolului 12 al Legii R.M. nr.246/2018 privind procedura notarială, cu alineatul (5), în următoarea prevedere: (5) *Identitatea minorilor până la 18 ani se stabilește potrivit certificatului de naștere; în cazul militarilor în termen, prin înscrisuri emane de la autoritatea militară cu condiția ca acestea să poată, prin conținutul lor, servi la identificare; identitatea deținuților se constată prin dovada înregistrării acestora în registrul penitenciar și prin atestarea comandantului locului de deținere.*

6. În scopul prevenirii conflictelor legate de îndeplinirea necorespunzătoare a actelor notariale de către secretarii consiliilor locale, municipale și raionale din Republica Moldova, cu titlu *de lege ferenda* propunem completarea articolului 46 al Legii R.M. nr.246/2018 privind procedura notarială, cu alineatul (5), în redacția: (5) *Persoanele cu funcție de răspundere abilitate ale autorităților administrației publice locale unde nu funcționează birouri notariale îndeplinesc, la cererea părților, legalizarea copiilor de pe documente și a extraselor din ele.*

7. Modificarea articolului 51 alineat (2) litera (e) din Legea R.M. nr.246/2018 privind procedura notarială și modificarea articolului 149 alineat (1) litera (f) din Legea nr.36/1995 a notarilor publici și a activității notariale din România, cu expunerea lor în următoarea formulă: e) *fixarea informațiilor defăimătoare din conținutul paginilor web, programelor de calculator, rețelelor de socializare, aplicațiilor telefonice, altor produse și suporturi de date în materia tehnologiilor informaționale, informații care lezează drepturile și interesele persoanei iar în lipsa unei captări imediate ar putea fi lichidate (șterse) de către autor.*

8. Completarea articolului 123 din Codul de Procedură Civilă al R.M. cu alineatul (7) și completarea articolului 252 din Codul de Procedură Civilă al României cu alineatul (4), conform textului: *Circumstanțele ce sunt confirmate de notar la îndeplinirea unui act notarial, nu necesită a fi dovedite suplimentar, cu excepția faptului dacă autenticitatea documentului notarial nu este respinsă în modul stabilit de lege sau dacă se constată o încălcare semnificativă în procedura de executare a actului notarial.*

9. Cadrul normativ privind activitatea notarială desfășurată de secretarii consiliilor locale, municipale și raionale din Republica Moldova necesită a fi revizuit. Pledăm ca norma de la art.39 alin.(1) lit.(q) al Legii R.M. nr.436/2006 privind administrația publică locală, prin care secretarilor din primării le-au fost delegate competențe în domeniul notarial, să fie adusă în concordanță cu dispozițiile Legii R.M. nr.246/2018 privind procedura notarială.

10. Credem că art.152 al Legii notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995 este amplasat necorespunzător în subsecțiunea intitulată „Efectuarea și legalizarea traducerilor”. Efectuarea traducerilor și legalizarea traducerilor sunt două proceduri notariale care trebuie percepute distinct, chiar dacă, din rațiuni de tehnică normativă, legiuitorul le reglementează împreună. Notarul public se ocupă numai de certificarea semnăturii traducătorului, nu și de efectuarea traducerii.

11. În România, norma de la art.138 alin.(1) al Legii nr.36/1995, *procedura divorțului prin acordul soților ține de competența notarului public, în condițiile legii*, nu este formulată corect. În redacția actuală, norma dată ar lăsa de înțeles că procedura divorțului prin acordul soților ține doar de competența notarului public. În fapt, divorțul prin acordul soților este posibil a fi constatat și de instanța de judecată conform articolelor 929-932 din Codul de Procedură Civilă al României.

12. Instrucțiunile privind îndeplinirea procedurii divorțului de către notarii publici, aprobate în baza Hotărârii Biroului Executiv al Consiliului Uniunea Națională a Notarilor Publici din România nr.15/2011, conțin o serie de texte care derogă nepermis de la dispozițiile Legii nr.36/1995, motiv pentru care pot fi privite doar ca având valoare de recomandare.

Avantajele și valoarea elaborărilor propuse. Propunerile și recomandările expuse în contextul prezentei teze de doctor au scopul de a înlătura lacunele de reglementare depistate în legislația cu privire la notariat. Totodată, recomandările referitoare la modificarea și completarea unor acte normative au fost înaintate autorității publice de resort. Soluțiile expuse în lucrare pot servi cu titlu de recomandări la autentificarea actelor notariale, precum și la examinarea unor categorii de litigii ce țin de contestarea actelor notariale.

Impactul asupra științei și culturii. Prin valorificarea recomandărilor cu caracter analitic se va contribui la completarea doctrinei naționale cu studii importante privind perfecționarea legislației din sfera de reglementare a actelor notariale, și anume: asigurarea omogenității interpretative și decizionale în aplicarea legislației ce vizează regimul juridic al actului notarial în Republica Moldova și România, cercetarea funcțiilor și condițiilor aferente formei autentice a actelor notariale, analiza temeiurilor de clasificare a actelor juridice notariale, caracterizarea principalelor categorii de acte notariale, cercetarea regimului juridic al actelor notariale electronice, studierea forței probante și forței executorii a actelor notariale, abordarea regulilor generale de întocmire a actelor notariale, elaborarea concluziilor și formularea propunerilor de perfecționare a cadrului juridic de reglementare a instituției actului notarial din Republica Moldova și România.

Subiecte pentru cercetare științifică de perspectivă. Deoarece prezenta teză de doctor se focuzează pe studiul exhaustiv al regimului juridic al actelor notariale din legislația Republicii Moldova și României, viitoarele demersuri științifice vor fi axate pe cercetarea legislației, doctrinei și practicii judiciare cu privire la procedura notarială. De asemenea, tema supusă cercetării necesită a fi dezvoltată în perspectivă prin realizarea unor investigații științifice axate pe probleme ce țin de perfecționarea cadrului de reglementare a răspunderii materiale, disciplinare și penale a notarilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Constituția R.M. din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.1.
2. Constituția României din 21.11.1991. În: Monitorul Oficial al României, 2003, nr.767.
3. Portalul oficial al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, <http://www.justice.gov.md/category.php?l=ro&idc=64> (vizitat 05.04.2021).
4. Tabloul notarilor publici pe anul 2020 la data de 02 aprilie 2020. În: Monitorul Oficial al României, 2020, Partea I, nr.275.
5. COJOCARI E. Dreptul notarial. Manual. Chișinău: Ruxanda, 1998, 224 p. ISBN: 9975-72-0926-9.
6. CONSTANTINESCU E., CHIBAC Gh., BONDARCIUC O. Notariat: manual pentru studenții facultăților de drept. Chișinău: Pontos, 2001, 224 p. ISBN: 9975-938-842-5.
7. MOCANU E. Comentariul la Legea cu privire la notariat nr.1153-XV din 11.04.1997. Chișinău: Arc, 1999, 174 p. ISBN: 988-9275-55-6.
8. ȘAVGA M. Reguli generale de îndeplinire a actelor notariale. În: Materialele Conferinței științifice de totalizare a activității de cercetare a cadrelor didactice a Universității de Stat „B.P.Hasdeu”, 3-4 mai 2012, Volumul 1. Cahul: Centrografic, 2012, p.291-302. ISBN: 928-605-69-3282-5.
9. PISTRIUGA V. Forma notarială a actului juridic. Actul notarial. Girul de autentificare. În: Materialele conferinței internaționale „Dreptul privat ca factor în dezvoltarea relațiilor economice. Tradiții, actualitate și perspective”. Chișinău: CEP USM, 2014, p.195-206. ISBN: 987-503-683-647-5.
10. PISTRIUGA V. Procedura notarială împotriva nulității relative a actelor juridice civile. În: Tendințe contemporane în evoluția patrimoniului istoric și juridic al Republicii Moldova, Materialele Conferinței științifice internaționale anuale a doctoranzilor și tinerilor cercetători, Volumul II, ediția a VI-a, 12 aprilie 2012. Chișinău: CEP USM, 2012, p.288-301. ISBN: 977-203-653-657-4.

11. BERNEVEC D. Actul notarial în formă electronică. În: Analele științifice ale Universității de Stat din Moldova, Științe socio-umanistice, 2015, Volumul 2, p.3-6. ISBN: 9975-70-436-0.
12. CARA-RUSNAC A. Organizarea instituției notariatului în sistemul de drept din Republica Moldova și perspectivele ei de dezvoltare. Autoreferatul tezei de doctor în drept. Specialitatea 12.00.02 – drept public, Chișinău, 2012, 32 p. ISBN: 028-308-49-8250-6.
13. CARA-RUSNAC A., Tabără P. Apărarea drepturilor și intereselor cetățenilor în interiorul și în afara hotarelor teritoriului țării de către alte persoane abilitate de lege de a întocmi acte notariale. În: Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale, 2009, nr.4, p.75-83. ISSN: 1857-1999.
14. Îndrumătorul cetățeanului: cuprinzător de formulare a tot soiul de petețiuni, acte de notariat, procese-verbale, somațiuni, responsabil de ediție N.Negru. Chișinău: Tipografia Centralei Uniunilor Cooperative, 1923, 336 p.
15. Instrucție cu privire la modul de îndeplinire a actelor notariale de către birourile notariale de Stat din R.S.S.M. Chișinău: Cartea Moldovenească, 1976, 180 p.
16. Instrucție cu privire la modul de îndeplinire actelor notariale de către comitetele executive ale Sovietelor orașenești, satești, de orașel de deputați ai oamenilor muncii din R.S.S.M. Chișinău: Cartea Moldovenească, 1976, 102 p.
17. Formele registrelor pentru înregistrarea actelor notariale, certificatelor notariale și inscripțiilor de autentificare pe convențiile și pe documentele care se legalizează. Chișinău: Cartea Moldovenească, 1976, 104 p.
18. LEȘ I. Implicațiile noului Cod de procedură civilă și ale Legii nr.202/2010 asupra procedurilor notariale. În: Dreptul (România), 2011, nr.5, p.11-23. ISSN: 1018-0435.
19. DOBRICAN Gh. Calificarea penală greșită a unor fapte imputate notarilor publici. În: Revista Universul Juridic (România), 2015, nr.7, p.25-41. ISSN: 2393-3445.
20. RĂDULESCU O. Aspecte ale falsului intelectual în actele notariale. În: Dreptul (România), 1998, nr.5, p.66-69. ISSN: 1018-0435.
21. BĂRBIERU C.-N., MACOVEI C. Activitatea notarială. De la teorie la practică. București: Universul juridic, 2018, 1084 p. ISBN: 606-39-0021-1.
22. LEROY E. De la force exécutoire d'un acte notarié au regard des droits de la defense. În: Rev. Huis. just., Ed. Story-Scientia, 1994, nr.4-5, p.85-100. ISSN: 3730-3032.
23. LEROY E. De la force exécutoire des actes notariés: principes, limites et perspectives. În: Authenticité et Informatique, Actes du Congrès des Notaires à Bruxelles, Fédération Royale du Notariat Belge, Editions Kluwer, 2000, p.77-207. ISSN: 1434-3639.
24. BELKECIR W. Les actes notariés dans le droit des affaires. Thèse de doctorat, Sorbonne, 2017, 339 p. ISBN: 280-249-0856-3.

25. TORRICELLI-CHRIFI S. La pratique notariale source de droit, Thèse de doctorat, Toulouse, 2013, 355 p. ISBN: 812-4-2320-217-3.
26. GEIMER R. La circulation de l'acte notarié et ses effets dans le commerce juridique. Strasbourg, 2014, 134 p. ISBN: 938-6-257-12804-7.
27. DEPRAZ A. La forme authentique en droit fédéral et en droit cantonal, Thèse de doctorat, Lausanne, 2002, 347 p. ISBN: 273-5-2190-4908-7.
28. PUIGVERT E.C. Die notarielle Urkunde und die Naturalexekution. Dissertation zur Erlangung eines Doktors der Rechtswissenschaft. Universität Bremen, 2004, 309 p. ISBN: 928-5-622-26825-3.
29. DE WULF C., BAEL J., DEVOS S. La rédaction d'actes notariés: droit des personnes et droit patrimonial de la famille. Gand: Kluwer, 2013, 1392 p. ISBN: 978-90-4655-919-2.
30. VANDERSCHUREN J., VAN BOXSTAEL J.-L. Clauses abusives et force exécutoire de l'acte notarié. À propos de l'ordonnance Banco Popular Español, de l'arrêt et de l'ordonnance Sanchez Morcillo de la Cour de justice de l'Union européenne. În: Annales de Droit de Louvain: revue trimestrielle, volume 75, 2015, nr.1, p.101-125. ISSN: 0770-6472.
31. TRAN Th. L'Acte Authentique Notarié Électronique. Montreal: Gill University, 2001, 133 p. ISBN: 928-9-7323-239-6.
32. АЛЕШИНА Т.Е. Нотариальная форма реализации права: Теоретико-правовое исследование. Автореферат диссертации на соискании ученой степени кандидата юридических наук, Саратов, 2001, 22 p. ISSN: 0405-0512.
33. ГРЯДОВ А.В. Доказательственная сила нотариального акта в праве России и Франции: сравнительно-правовое исследование: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук, Екатеринбург, 2011, 22 p. ISSN: 0802-0519.
34. СИДОРЕНКО Д.В. История возникновения и развития нотариального акта как инструмента доказывания в странах континентального права. În: Нотариальный вестник (Federația Rusă), nr.8, 2006, p.50-56. ISSN: 0423-7622.
35. Комментарий законодательства Российской Федерации о нотариате / под ред. д.ю.н., проф. Д.Я.Малешина. Москва: Статут, 2018, 719 p. ISSN: 0390-4910.
36. Legea R.M. privind procedura notarială nr.246 din 15.11.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.30-37.
37. Legea cu privire la notariat nr.1453 din 08.11.2002 (abrogată). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.154-157.
38. Legea cu privire la organizarea activității notarilor nr.69 din 14.04.2016. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.277-287.

39. Codul civil al R.M. nr.1107 din 06.06.2002. În: Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.66-75.

40. Codul de Procedură Civilă al R.M. nr.225 din 30.05.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.130-134.

41. Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36 din 12.05.1995. În: Republicată în Monitorul Oficial al României, 2018, nr.237.

42. Legea privind regimul juridic al activității electronice notariale nr.589 din 15.12.2004. În: Monitorul Oficial al României, 2004, nr.1.227.

43. Codul civil al României adoptat prin Legea nr.287 din 17.07.2009. În: Monitorul Oficial al României, 2009, nr.511.

44. Codul de Procedură Civilă al României, adoptat prin Legea nr.134 din 01.07.2010. În: Monitorul Oficial al României, 2015, nr.247.

45. CHIRTOACĂ L. Drept civil. Curs de lecții. Chișinău: CEP USM, 2008, 295 p. ISBN: 978-9975-70-701-5.

LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI

1. SCHIN G., CHIRTOACĂ L. Natura juridică a actelor notariale. În: Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale, 2018, nr.1-2 (Volumul 13), p.50-59. ISSN: 1857-1999.

2. SCHIN G. Actele notariale investite cu formula executorie. În: Conferința științifico-practică internațională « Știință, educație, cultură » consacrată aniversării de 28 ani de la fondarea Universității de Stat din Comrat, Volumul I, Comrat: Poligraf, 2019, p.180-186. ISBN: 978-9975-3246-7-0.

3. SCHIN G. Definition And Particularities Of The Notarial Act. În: Jurnalul de Studii Juridice (România), 2018, nr.1-2 (Volumul 13), p.81-99. ISSN: 1841-6195.

4. SCHIN G. Regimul juridic al activității electronice notariale. În: Materialele Colocviului științific al doctoranzilor „Orientări actuale în cercetarea doctorală”, Ediția a 8-a, 15 decembrie 2018. Bălți: US „Alec Russo”, 2019, p.167-177. ISBN: 978-9975-50-236-8.

5. SCHIN G. Particularitățile de întocmire a unor categorii de acte și acțiuni notariale conform legislației din România și Republica Moldova. În: Buletinul Notarilor Publici (România), 2019, nr.4 (23), p.12-19.

6. SCHIN G. Forța probantă a actelor notariale. În: Materialele Conferinței științifice cu participare internațională „Rolul științei în reformarea sistemului juridic și politico-administrativ”, Secția Științe juridice, Ediția a IV-a, Cahul, 10 decembrie 2019. Cahul: Centrografic, 2019, p.127-135. ISBN: 978-9975-88-037-4.

7. SCHIN G. Reguli comune de îndeplinire a actelor notariale prin prisma legislației Republicii Moldova și a României. În: Revista „Dreptul” (România), 2020, nr.4, p.59-73. ISSN: 1018-0435. Categoria indexată B+

8. SCHIN G. Actele notariale și administrația publică locală în contextul evoluției legislative și doctrinare din Republica Moldova. În: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale „Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice”, ediția a VII-a, 26 februarie 2021. Chișinău: Print-Caro, 2021, p.332-337. ISBN: 978-9975-3492-3-9.

9. SCHIN G., CIUCĂ L. Actul notarial și forța juridică a acestuia în acord cu legislația Republicii Moldova și a României. În: Revista „Dreptul” (România), 2021, nr.4, p.5-18. ISSN: 1018-0435. Categoria indexată B+

ADNOTARE

Schin George Cristian. „Regimul juridic al actului notarial în legislația Republicii Moldova și României”. Teză de doctor în drept. Specialitatea: 553.01 – Drept civil. Chișinău, 2021.

Domeniul de studiu. Lucrarea fundamentează un studiu complex din sfera dreptului civil, axat pe regimul juridic al actului notarial în legislația Republicii Moldova și României.

Structura tezei: introducere, 4 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia din 297 surse, 201 pagini text de bază.

Cuvintele-cheie: act juridic, act notarial, act autentic, înscris, acțiune notarială, notar public, autentificare, procedură notarială, certificare, forță probantă, forță executorie, procură.

Scopul și obiectivele cercetării. Scopul tezei constă în abordarea complexă a regimului juridic al actului notarial în legislația Republicii Moldova și României, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, a opiniilor doctrinare și practicii judiciare. În cercetarea efectuată ne-am axat asupra actului juridic notarial care contribuie la realizarea drepturilor persoanei și la fluidizarea circuitului civil, formei actului notarial în sens larg, definirii, trăsăturilor caracteristice ale actului notarial, delimitării actului notarial față de alte acte juridice conexe, structurii actului notarial, procedurii actelor notariale etc.

Obiectul cercetării este focusat pe analiza științifică prin prisma dreptului comparat a legislației din sfera dreptului civil, pe relevarea semnificației acesteia în materia actului notarial.

Soluționarea problemei științifice aplicative. Pe lângă dimensiunea teoretico-științifică a problematicii din sfera actelor notariale, participanții la raporturile juridice civile se confruntă cu dificultăți reale legate de adoptarea celor mai potrivite măsuri în ordinea juridică internă. Astfel, soluțiile cu valoare aplicativă propuse în lucrare vizează îmbunătățirea cadrului de reglementare din sfera actelor juridice notariale.

Rezultatele principale noi pentru știință și practică constau în investigarea prin prisma dreptului comparat a actului notarial ca specie a actului juridic civil, condițiilor de valabilitate ale acestuia, cercetării principalelor acte notariale, modului de întocmire a actelor notariale, examinarea controverselor cu referire la natura juridică a actelor notariale, elaborarea concluziilor și formularea propunerilor de perfecționare a legislației din domeniul supus cercetării.

Cercetarea își învederează caracterul novator grație faptului că distinge carențele cadrului legal, abordează în plan comparativ legislația și doctrina din Republica Moldova și România, crează oportunități de implementare în ordinea juridică a practicilor legislative performante. Identificarea și configurarea circumstanțelor care au stat la baza lucrării au contribuit la elucidarea direcției principale de cercetare și la propunerea unor soluții de perfecționare a legislației în domeniu.

Semnificația teoretică. Realizarea studiului teoretic contribuie la soluționarea unor probleme majore pentru știința juridică în general, dar și pentru dreptul civil, în special: identificarea celor mai importante aspecte ale evoluției legislației privind actele notariale, conturarea naturii juridice a actelor notariale, cercetarea trăsăturilor distinctive ale actelor notariale, analiza regulilor de întocmire a actelor notariale. Rezultatele și concluziile, ce reflectă soluțiile teoretice degajate, servesc drept suport pentru perfecționarea legislației.

Valoarea aplicativă. În baza cercetărilor realizate, s-a constatat existența unor carențe și omisiuni de ordin teoretico-normativ, precum și lipsa unor lucrări consacrate temei cercetate. Pentru înlăturarea acestor neajunsuri, au fost formulate concluzii și recomandări menite să amelioreze calitatea legislației din sfera de reglementare a actelor notariale. Drept rezultat, au fost relevate recomandări cu caracter practic a căror implementare poate influența în mod decisiv existența și consolidarea actelor normative din domeniul activității notariale.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele cercetării au fost expuse în propunerile *de lege ferenda* și în publicațiile științifice, discutate și evaluate în cadrul conferințelor de profil naționale și internaționale.

ANNOTATION

Schin George Cristian. „The legal regime of the notarial act in the legislation of the Republic of Moldova and Romania”. PhD in law thesis. Specialty 553.01 - Civil law. Chisinau, 2021.

Field of study. The paper bases a complex study in the field of civil law, focused on the legal regime of the notarial act in the legislation of the Republic of Moldova and Romania.

Structure of the thesis: introduction, 4 chapters, general conclusions and recommendations, bibliography from 297 sources, 201 basic text pages.

Key words: legal act, notarial act, authentic act, document, notarial action, public notary, authentication, notarial procedure, certification, probative force, enforceability, proxy.

Purpose and objectives of the research. The purpose of the thesis consists in the complex approach of the legal regime of the notarial act in the legislation of the Republic of Moldova and Romania, in accordance with the provisions of the legislation in force, the doctrinal opinions and the judicial practice. In our research we focused on the notarial legal act that contributes to the realization of the person's rights and to the fluidization of the civil circuit, the form of the notarial act in the broad sense, the definition, the characteristic features of the notarial act, the delimitation of the notarial act with respect to other related legal acts, the structure of the act notary, the procedure of notarial documents, etc.

The object of the research is focused on the scientific analysis from the point of view of the comparative law of the legislation in the field of civil law, on revealing its significance in the matter of the notarial act.

Solving the applied scientific problem. Besides the theoretical and scientific dimension of the issues in the sphere of notarial acts, the participants in the civil legal relations face real difficulties with the adoption of the most appropriate measures. Thus, the applicative solutions proposed in the paper aim at improving the regulatory framework in the field of notarial legal acts.

The main new results for science and practice consist in investigating through the comparative law of the notarial act as a species of the civil legal act, its conditions of validity, the research of the main notarial acts, the way of writing the notarial acts, the examination of the controversies regarding the legal nature of notarial acts, elaboration of conclusions and formulation of proposals for improvement of legislation in the field under investigation.

The research reveals its innovative character because it distinguishes the deficiencies of the legal framework, compares comparatively the legislation and the doctrine of the Republic of Moldova and Romania, creates opportunities for implementation in the legal order of the performing legislative practices. The identification and configuration of the underlying circumstances helped to elucidate the main research direction and to propose solutions for the improvement of the legislation in the field.

Theoretical significance. The realization of the theoretical study contributes to solving some major problems for the legal science in general but also for the civil law, in particular: identification of the most important aspects of the evolution of the legislation on notarial acts, outlining the legal nature of the notarial acts, research on the distinctive features of notarial acts, the analysis of the rules for the drawing up of notarial acts. The results and conclusions, which reflect the theoretical solutions, serve as a support for the improvement of the legislation.

Application value. Based on the researches carried out, there were found some deficiencies and theoretical-normative omissions, as well as the lack of works dedicated to the researched theme. In order to overcome these shortcomings, conclusions and recommendations aimed at improving the quality of legislation in the field of notarial acts were formulated. As a result, practical recommendations have been revealed, the implementation of which can have a decisive influence on the existence and consolidation of normative acts in the field of notarial activity.

Implementation of scientific results. The results of the research were presented in the proposals of lege ferenda and in the texts of the scientific publications, discussed and evaluated in national and international conferences.

АННОТАЦИЯ

Скин Джордж Кристиан. „Правовой режим нотариального акта в законодательстве Республики Молдова и Румынии”. Диссертация на соискание ученой степени доктора права. Специальность 553.01 - Гражданское право. Кишинев, 2021.

Область исследования. В основе статьи лежит комплексное исследование в области гражданского права, ориентированное на правовой режим нотариального акта в законодательстве Республики Молдова и Румынии.

Структура диссертации: введение, 4 главы, общие выводы и рекомендации, библиография из 297 источников, 201 основные текстовые страницы.

Ключевые слова: правовой акт, нотариальный акт, заверенный акт, документ, нотариальное действие, нотариус, заверение, нотариальная процедура, сертификация, доказательная сила, принудительное исполнение, доверенность.

Цель и задачи исследования. Цель дипломной работы заключается в комплексном подходе к правовому режиму нотариального акта в законодательстве Республики Молдова и Румынии в соответствии с положениями действующего законодательства, доктринальных мнений и судебной практики. В исследовании мы акцентируем внимание на нотариальном правовом акте, который способствует реализации прав человека и раскрытию гражданских отношений, на форме нотариального акта в широком смысле, на определении и характерных особенностях нотариального акта, разграничении нотариального акта по отношению к другим связанным правовым актам, на процедуре актов нотариус и т.д.

Объект исследования ориентирован на научный анализ законодательства в области гражданского права, на выявление его значения в вопросе нотариального акта.

Решение прикладной научной проблемы. Помимо теоретического и научного измерения вопросов в сфере нотариальных действий, участники гражданских правоотношений сталкиваются с реальными трудностями при принятии наиболее подходящих мер во внутреннем правопорядке. Предлагаемые решения направлены на совершенствование нормативно-правовой базы в сфере нотариальных правовых актов.

Новые основные результаты для науки и практики состоят в исследовании нотариального акта, условий его действия, исследования основных нотариальных актов, способ оформления нотариальных документов, изучения споров относительно правовой природы нотариальных документов, разработка выводов и формулировка предложений по совершенствованию законодательства в исследуемой области.

Исследование раскрывает свой инновационный характер, выявляя недостатки национальной правовой базы, сопоставляя законодательство и доктрину из Республики Молдова и Румынии, создает возможности для реализации во внутреннем правовом порядке исполняющих законодательные практики.

Теоретическое значение. Исследование теоретически поможет решить основные проблемы юридической науки в целом и гражданского права, в частности: определение наиболее важных аспектов эволюции нотариальных актов, определяющих правовой характер нотариальных актов, научных отличительных особенностей нотариальных актов, анализ правил составления нотариальных актов. Результаты и выводы, которые отражают теоретические решения, служат поддержкой для совершенствования законодательства.

Значение приложения. На основании исследований, проведенных, было обнаружено существование недостатков и упущений теоретического правового порядка и отсутствие работ, посвященных теме исследованной. Для того, чтобы преодолеть эти недостатки были сформулированы выводы и рекомендации. В результате, были представлены практические рекомендации, реализация которых может влиять на существование и закрепление нормативных актов в сфере нотариальной деятельности.

Внедрение научных результатов. Результаты исследования были отражены в предложениях по внесению изменений в законодательство и в научных публикациях, обсуждаемых на национальных и международных конференциях.

**REGIMUL JURIDIC AL ACTULUI NOTARIAL
ÎN LEGISLAȚIA REPUBLICII MOLDOVA ȘI ROMÂNIEI**

SPECIALITATEA 553.01 – DREPT CIVIL

**REZUMATUL
tezei de doctor în drept**

Aprobat spre tipar: 29.04.2021_
Hârtie ofset. Tipar digital
Coli de tipar: 2.00

Formatul hârtiei: A4
Tiraj 50 ex.
Comanda nr. 9_

© Schin George Cristian, 2021

Tipografia „PRINT - CARO”,
Str. Astronom Nicolae Donici 14 mun. Chișinău MD-2049
tel.(022) 85-33-86